

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДУНАЙСЬКИЙ ІНСТИТУТ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
«ОДЕСЬКА МОРСЬКА АКАДЕМІЯ»

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«СУЧАСНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТА КОМУНІКАЦІЙНІ
ТЕХНОЛОГІЇ В МЕНЕДЖМЕНТІ»

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Галузь знань: D Бізнес, адміністрування та право

Спеціальність: D3 Менеджмент

ОПП: Менеджмент організацій

Інститут: Дунайський інститут Національного університету «Одеська морська академія»

Кафедра: управління в транспортній галузі

Силабус навчальної дисципліни «Сучасні інформаційні та комунікаційні технології в менеджменті» розроблений відповідно до освітньо-професійної програми «Менеджмент організацій» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю D3 «Менеджмент».

Силабус схвалено на засіданні кафедри управління в транспортній галузі

Протокол від «25» серпня 2026 року №1

1. ВІДОМОСТІ ПРО ВИКЛАДАЧА

Викладач	Смирнова Ірина Михайлівна, д.п.н., професор, професор кафедри управління в транспортній галузі
Профайл викладача	https://scholar.google.com/citations?user=stqFkjcAAAAJ https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57205489194&origin=resultslist ORCID 0000-0002-7015-0819
Контактний тел.	+38067 162 85 75
E-mail:	smyrnova@dinuoma.com.ua
Сторінка курсу в	https://classroom.google.com/c/ODg3NjY2MDM5ODc4?cjc=cgbydrhm
Консультації	Четвер, з 13:20 – 15:00. Платформа: Google Meet Посилання на Google Meet: smyrnova

2. ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Сучасні інформаційні та комунікаційні технології в менеджменті» є формування у здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти системи знань, умінь і практичних навичок щодо використання сучасних інформаційних та комунікаційних технологій, управлінських інформаційних систем і спеціалізованого програмного забезпечення для вирішення задач управління організацією; здатності планувати та здійснювати інформаційне забезпечення діяльності організації (підрозділу) і цифрову підтримку її матеріального, фінансового та кадрового забезпечення; створювати та організовувати ефективні цифрові комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп і в міжнародному контексті; генерувати, критично оцінювати та обґрунтовувати нові ідеї цифрових рішень для підприємств транспортно-логістичного комплексу, портової діяльності, судноплавних компаній та організацій круїзних послуг з дотриманням вимог інформаційної безпеки, захисту даних, цифрової етики та академічної доброчесності.

Мова навчання: українська.

Статус дисципліни: обов'язкова (ОК03, цикл загальної підготовки).

Передумовою для вивчення дисципліни «Сучасні інформаційні та комунікаційні технології в менеджменті» є опанування здобувачами теоретичних основ менеджменту організацій, економіки та управління, набуття на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти базових навичок роботи з персональним комп'ютером, офісним програмним забезпеченням (текстовими редакторами, електронними таблицями, засобами підготовки презентацій) та мережею Інтернет, а також навичок пошуку й опрацювання інформації.

Знання та вміння, набуті під час вивчення дисципліни, забезпечують інструментальну основу для опанування дисциплін «Прийняття управлінських рішень», «Управління ресурсами», «Управління змінами в організаціях», «Стратегічний менеджмент організацій», проходження виробничої практики та виконання кваліфікаційної роботи.

Навчальна дисципліна забезпечує набуття перелічених нижче компетентностей та досягнення програмних результатів навчання.

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачають проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначеності умов і вимог.

Загальні компетентності

ЗК 3. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій;

ЗК 6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

СК 5. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.

Програмні результати навчання:

ПРН 7. Організовувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті;

ПРН 8. Застосовувати спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи для вирішення задач управління організацією;

ПРН 13. Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу).

Кількість кредитів ЄКТС: 3.

Форма підсумкового контролю: *екзамен*.

Заплановані результати навчання за навчальною дисципліною

Успішне завершення програми навчальної дисципліни «Сучасні інформаційні та комунікаційні технології в менеджменті» передбачає здобуття здобувачем вищої освіти наступних результатів навчання за навчальною дисципліною:

Знання:

– сучасних інформаційних та комунікаційних технологій і їх ролі в системі менеджменту; класів управлінських інформаційних систем (ERP, CRM, SCM, HRM, TMS, WMS, систем електронного документообігу, портів інформаційних систем) та критеріїв їх вибору; моделей хмарних сервісів; засад бізнес-аналітики та систем ключових показників ефективності (KPI); можливостей, обмежень і ризиків технологій штучного інтелекту; засад кібербезпеки, захисту персональних і корпоративних даних та вимог нормативно-правового регулювання у цій сфері; підходів до управління цифровою трансформацією організації.

Вміння:

– добирати та застосовувати спеціалізоване програмне забезпечення, управлінські інформаційні системи та цифрові сервіси для вирішення задач управління організацією;

– планувати інформаційне забезпечення організації (підрозділу) та визначати цифрові інструменти підтримки її методичного, матеріального, фінансового і кадрового забезпечення;

– збирати, опрацьовувати, аналізувати та візуалізувати управлінські дані, розробляти інформаційні панелі (дашборди) KPI;

– генерувати та критично відбирати ідеї цифрових рішень, зокрема з використанням генеративного штучного інтелекту й технік ідеації; розробляти пропозиції щодо цифровізації управлінських процесів;

– оцінювати доцільність, ефективність і ризики впровадження цифрових технологій з урахуванням вимог інформаційної безпеки.

Комунікація:

– створювати та організовувати ефективні цифрові комунікації всередині

колективу, з представниками різних професійних груп та з іноземними партнерами; обирати канали та інструменти комунікації відповідно до управлінського завдання;

- презентувати результати аналізу даних і власні пропозиції, аргументувати управлінські рішення на основі даних, вести фахову дискусію;

- використовувати іншомовні джерела професійної інформації та професійну термінологію у сфері інформаційних технологій і менеджменту.

Автономія та відповідальність:

- самостійно обирати цифрові інструменти відповідно до управлінського завдання та обґрунтовувати свій вибір; критично оцінювати результати, отримані з використанням штучного інтелекту;

- відповідально працювати з корпоративною інформацією та персональними даними, дотримуватися принципів інформаційної безпеки, цифрової етики та академічної доброчесності;

- відповідати за власний професійний розвиток і постійне оновлення цифрових компетентностей.

3. ПРОГРАМА, СТРУКТУРА (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви розділів і тем	Навчальне навантаження (години)					
	Денна форма навчання			Заочна форма навчання		
	Кількість аудиторних годин	Лекції	Практичні	Кількість аудиторних годин	Лекції	Практичні
Розділ 1. Інформаційні системи та цифрове середовище менеджменту						
Тема 1. Інформаційні технології в сучасному менеджменті	6	4	2	2	2	-
Тема 2. Управлінські інформаційні системи та цифрові платформи в забезпеченні діяльності організації.	6	2	4	2	-	2
Тема 3. Хмарні технології та цифрова взаємодія в організації	4	2	2	2	2	-
Тема 4. Дані та бізнес-аналітика в управлінні	4	2	2	-	-	-
Разом за розділом 1	20	10	10	6	4	2
Розділ 2. Інтелектуальні технології, безпека та цифрова трансформація						
Тема 5. Штучний інтелект, автоматизація та генерування ідей цифрових рішень.	4	2	2	2	2	-
Тема 6. Цифрові технології підтримки управлінських рішень.	4	2	2	-	-	-
Тема 7. Кібербезпека, захист даних та цифрова етика	4	2	2	2	-	2
Тема 8. Управління цифровою трансформацією організації транспортно-логістичного комплексу.	4	2	2	-	-	-
Разом за розділом 2	16	8	8	4	2	2
Всього аудиторних годин	36	18	18	10	6	4
Самостійна робота (години)	54			80		
Загальний обсяг годин навчальної дисципліни	90			90		

АНОТАЦІЇ ТЕМ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Інформаційні технології в сучасному менеджменті

Інформаційні та комунікаційні технології як складова сучасної системи управління організацією. Поняття інформації, інформаційних ресурсів, інформаційних технологій та інформаційних систем. Види управлінської інформації, її властивості, джерела формування та значення для забезпечення діяльності організації. Основні етапи розвитку інформаційних технологій та їх вплив на трансформацію управлінських процесів.

Роль інформаційних і комунікаційних технологій у стратегічному, тактичному та оперативному менеджменті. Використання цифрових інструментів у плануванні, організації, мотивації, контролі та комунікації. Цифровізація бізнес-процесів, автоматизація управлінської діяльності та формування єдиного інформаційного середовища організації.

Сучасні тенденції розвитку ІКТ у менеджменті. Цифрова економіка, цифрові платформи, мобільні технології, хмарні рішення, бізнес-аналітика та штучний інтелект як чинники зміни управлінської практики. Переваги, можливості та основні ризики впровадження цифрових технологій у діяльність організації.

Література: основна [1–4, 6, 7].

Тема 2. Управлінські інформаційні системи та цифрові платформи в забезпеченні діяльності організації

Поняття, призначення та класифікація управлінських інформаційних систем. Структура інформаційної системи організації, її функціональні компоненти та взаємозв'язок із бізнес-процесами. Інформаційне забезпечення різних рівнів менеджменту та вимоги до якості управлінської інформації.

Корпоративні інформаційні системи та їх використання у менеджменті. ERP-системи як засіб інтегрованого управління ресурсами організації; CRM-системи в управлінні взаємовідносинами з клієнтами; SCM-системи в управлінні ланцюгами постачання; HRM-системи в управлінні персоналом. Системи електронного документообігу та їх роль в автоматизації управлінських процедур. Галузеві інформаційні системи підприємств транспортно-логістичного комплексу: системи управління перевезеннями (TMS) і складом (WMS), портові інформаційні системи (Port Community System), системи управління екіпажами круїзових компаній. Роль інформаційних систем в інформаційному, матеріальному, фінансовому та кадровому забезпеченні організації.

Цифрові платформи як середовище інтеграції даних, процесів і комунікацій. Критерії вибору управлінських інформаційних систем, особливості їх впровадження, інтеграції та використання. Організаційні переваги й ризики переходу до комплексних цифрових рішень.

Література: основна [1–5]; допоміжна [1, 9].

Тема 3. Хмарні технології та цифрова взаємодія в організації

Сутність хмарних технологій та їх місце в інформаційній інфраструктурі сучасної організації. Основні моделі хмарних сервісів: IaaS, PaaS, SaaS. Публічні, приватні та гібридні хмари. Переваги використання хмарних рішень: масштабованість, мобільність, доступність, оптимізація витрат і підтримка розподіленої роботи.

Хмарні сервіси для створення, зберігання та спільного опрацювання документів і даних. Засоби електронної комунікації, відеоконференцій, календарного планування, командної роботи та управління проєктами. Організація цифрової взаємодії між працівниками, структурними підрозділами, партнерами та клієнтами. Цифрова взаємодія з представниками різних професійних груп та іноземними партнерами: міжнародні віртуальні команди, робота в різних часових поясах, інструменти перекладу, міжкультурні аспекти ділової цифрової комунікації.

Особливості управління спільним доступом до інформації у хмарному середовищі. Синхронізація даних, розмежування прав доступу, резервне копіювання та забезпечення безперервності роботи. Ризики використання хмарної інфраструктури та вимоги до конфіденційності й захисту корпоративної інформації.

Література: основна [1–4]; допоміжна [1, 3].

Тема 4. Дані та бізнес-аналітика в управлінні

Дані як стратегічний ресурс сучасної організації. Види та джерела управлінських даних, принципи їх збирання, перевірки, очищення, структурування, зберігання та використання. Поняття баз даних, великих даних і культури прийняття рішень на основі даних.

Бізнес-аналітика як інструмент інформаційної підтримки менеджменту. Основні види аналітики: описова, діагностична, прогнозна та рекомендаційна. Ключові показники ефективності (KPI), формування системи показників, використання дашбордів і звітів для моніторингу діяльності організації.

Практичні можливості електронних таблиць та BI-платформ для аналізу управлінської інформації. Візуалізація даних, вибір форм подання результатів, інтерпретація показників та виявлення тенденцій. Використання аналітичних результатів для обґрунтування управлінських рішень.

Література: основна [1–4, 7].

Тема 5. Штучний інтелект, автоматизація та генерування ідей цифрових рішень

Поняття штучного інтелекту, машинного навчання та інтелектуальної автоматизації. Основні напрями використання технологій штучного інтелекту в сучасному менеджменті: аналіз інформації, прогнозування, планування, підготовка управлінських матеріалів, комунікація з клієнтами та підтримка внутрішніх бізнес-процесів.

Генеративний штучний інтелект як інструмент професійної діяльності менеджера. Можливості використання генеративних систем для роботи з текстами, даними, ідеями, презентаційними та аналітичними матеріалами. Автоматизація повторюваних операцій, цифрові помічники, чат-боти та інші інтелектуальні інструменти. Техніки генерування ідей (мозковий штурм, SCAMPER, дизайн-мислення) у цифровому середовищі; використання генеративного ШІ та онлайн-дошок для ідеації і критичний відбір ідей цифрових рішень за визначеними критеріями.

Обмеження та ризики застосування ШІ: помилки й недостовірні результати, упередженість, конфіденційність, захист персональних і корпоративних даних, авторство та відповідальність за прийняті рішення. Необхідність критичної перевірки результатів роботи ШІ та дотримання принципів професійної й цифрової етики.

Література: основна [4–6]; допоміжна [4, 5].

Тема 6. Цифрові технології підтримки управлінських рішень

Інформаційне забезпечення процесу прийняття управлінських рішень. Поняття та функції систем підтримки прийняття рішень, їх місце в інформаційній системі організації. Види управлінських рішень та особливості використання цифрових інструментів на різних етапах їх підготовки й реалізації.

Застосування аналітичних моделей, прогнозування, сценарного підходу та багатокритеріального аналізу. Використання цифрових технологій для порівняння альтернатив, оцінювання наслідків, визначення ризиків і вибору обґрунтованого варіанта управлінського рішення.

Цифрові інструменти управління проєктами та ризиками. Моніторинг виконання рішень, контроль ключових показників, оперативне коригування управлінських дій.

Значення якості даних та аналітичної компетентності менеджера для ефективності цифрової підтримки рішень.

Література: основна [1, 2, 4, 5, 7].

Тема 7. Кібербезпека, захист даних та цифрова етика

Інформаційна та кібербезпека як складова сучасного менеджменту. Основні види цифрових загроз для організацій: шкідливе програмне забезпечення, фішинг, соціальна інженерія, компрометація облікових записів, витоки даних та несанкціонований доступ. Організаційні й технічні заходи зниження інформаційних ризиків.

Принципи захисту корпоративних і персональних даних. Управління доступом, автентифікація, резервне копіювання, оновлення програмного забезпечення, безпечна робота з хмарними сервісами та цифровими комунікаціями. Роль керівника у формуванні культури кібербезпеки та відповідальної поведінки працівників.

Цифрова етика в управлінській діяльності. Відповідальне використання даних, алгоритмів та систем штучного інтелекту, дотримання конфіденційності, прозорості й академічної та професійної доброчесності. Основні підходи до управління кіберризиками в організації. Функції управління кіберризиками за NIST CSF 2.0; настанови ІМО щодо управління кіберризиками в морській галузі. Вимоги законодавства України щодо захисту персональних даних, електронного документообігу та кібербезпеки.

Література: основна [4, 7, 10]; допоміжна [4, 7–10].

Тема 8. Управління цифровою трансформацією організації транспортно-логістичного комплексу

Цифрова трансформація як комплексна зміна технологій, бізнес-процесів, управлінських підходів і організаційної культури. Передумови та стратегічні цілі цифрової трансформації. Взаємозв'язок цифрової стратегії із загальною стратегією розвитку організації.

Етапи підготовки та реалізації цифрових змін: аналіз поточного стану, визначення потреб, оцінювання цифрової зрілості, вибір пріоритетних технологій, планування ресурсів, впровадження та оцінювання результатів. Управління змінами, подолання опору персоналу, розвиток цифрових компетентностей і формування міжфункціональної взаємодії.

Оцінювання ефективності цифрових інвестицій та результативності цифрових проєктів. Технологічні тренди та їх вплив на бізнес-моделі й управлінські процеси. Формування здатності організації адаптуватися до технологічних змін, підтримувати інновації та забезпечувати стійкість у цифровому середовищі. Приклади цифровізації портів, судноплавних, логістичних і круїзових компаній.

Література: основна [5–9]; допоміжна [5, 6].

5. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№	Назва теми	План практичних занять
1	Інформаційні та комунікаційні технології в сучасному менеджменті	1. Поняття, сутність та основні види інформаційних і комунікаційних технологій. 2. Інформація як ресурс управлінської діяльності. 3. Роль ІКТ у сучасній системі менеджменту. 4. Основні напрями цифровізації управлінської діяльності. 5. Вплив сучасних ІКТ на ефективність діяльності організації. 6. Практичне завдання: побудова схеми інформаційних потоків підприємства транспортно-логістичного комплексу та визначення напрямів удосконалення його інформаційного забезпечення.
2-3	Управлінські інформаційні системи та цифрові платформи	1. Поняття та класифікація управлінських інформаційних систем. 2. ERP-системи та їх використання в управлінні ресурсами організації. 3. CRM-системи як інструмент управління взаємовідносинами з клієнтами. 4. SCM та HRM-системи: призначення та функціональні можливості. 5. Критерії вибору та впровадження інформаційної системи в організації. 6. Галузеві інформаційні системи: системи управління перевезеннями (TMS) і складом (WMS), портові інформаційні системи (Port Community System), системи управління екіпажами круїзних компаній. 7. Практичне завдання: багатокритеріальний вибір інформаційної системи для забезпечення матеріальних, фінансових і кадрових процесів підприємства галузі.
4	Хмарні технології та цифрові комунікації в організації	1. Сутність та основні моделі хмарних технологій. 2. Хмарні сервіси для зберігання та спільного опрацювання інформації. 3. Цифрові засоби професійної та корпоративної комунікації. 4. Інструменти організації командної роботи та управління завданнями. 5. Переваги, обмеження та ризики використання хмарних технологій. 6. Цифрова взаємодія з представниками різних професійних груп та іноземними партнерами: міжнародні віртуальні команди, робота в різних часових поясах, інструменти перекладу. 7. Практичне завдання: розроблення комунікаційного регламенту віртуальної команди.
5	Бізнес-аналітика та візуалізація управлінських даних	1. Дані як основа прийняття управлінських рішень. 2. Збір, систематизація та обробка управлінських даних. 3. Поняття Business Intelligence та основні BI-інструменти. 4. Використання KPI в оцінюванні діяльності організації. 5. Візуалізація даних та створення управлінських дашбордів.

		6. Практичне завдання: побудова дашборду ключових показників підрозділу в Excel або Power BI та інтерпретація показників.
6	Штучний інтелект та автоматизація в менеджменті	1. Поняття та основні напрями застосування штучного інтелекту в менеджменті. 2. Генеративний штучний інтелект як інструмент професійної діяльності менеджера. 3. Використання ШІ для аналізу інформації, планування та підготовки управлінських документів. 4. Автоматизація рутинних управлінських процесів. 5. Ризики, обмеження та етичні аспекти використання штучного інтелекту. 6. Генерування ідей цифрових рішень з використанням технік ідеації (мозковий штурм, SCAMPER) та генеративного ШІ; критичний відбір ідей за визначеними критеріями.
7	Цифрові технології підтримки управлінських рішень	1. Сутність та призначення систем підтримки прийняття управлінських рішень. 2. Інформаційне забезпечення процесу прийняття рішень. 3. Сценарний аналіз та моделювання управлінських ситуацій. 4. Використання цифрових технологій у прогнозуванні та плануванні. 5. Цифрові інструменти управління проєктами та ризиками. 6. Практичне завдання: сценарний аналіз («що, якщо») та багатокритеріальний вибір управлінського рішення в електронних таблицях.
8	Кібербезпека та захист інформації в управлінській діяльності	1. Поняття інформаційної та кібербезпеки організації. 2. Основні види кіберзагроз і ризиків. 3. Захист корпоративної інформації та персональних даних. 4. Організаційні заходи забезпечення інформаційної безпеки. 5. Цифрова етика та відповідальність менеджера під час роботи з інформацією. 6. Управління кіберризиками за NIST CSF 2.0 та настановами ІМО щодо кіберризиків у морській галузі. 7. Практичне завдання: складання реєстру кіберризиків судноплавної або логістичної компанії.
9	Управління цифровою трансформацією організації	1. Сутність та основні напрями цифрової трансформації організації. 2. Оцінювання цифрової зрілості підприємства. 3. Формування стратегії цифрової трансформації. 4. Управління організаційними змінами в процесі впровадження цифрових технологій. 5. Оцінювання ефективності цифрових рішень та перспективні технологічні тренди в менеджменті. 6. Практичне завдання: розроблення дорожньої карти цифрової трансформації підприємства транспортно-логістичного комплексу з плануванням інформаційного, матеріального, фінансового та кадрового забезпечення; презентація та захист концепції цифрового рішення.

Для заочної форми навчання проводяться практичні заняття № 2 (тема 2) та № 8 (тема 7); завдання інших практичних занять виконуються в межах самостійної роботи.

Тематика завдань на практичні заняття і рекомендації представлені в: «Методичні вказівки до виконання практичних занять з дисципліни «Сучасні інформаційні та комунікаційні технології в менеджменті».

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

Самостійна робота призначена для поглиблення, розширення і закріплення теоретичних знань, отриманих на лекціях. Вона допомагає набути навички самостійної роботи з довідковою, навчальною і науковою літературою, державними і галузевими стандартами; підвищити якість самостійної проробки здобувачами вищої освіти навчальної інформації шляхом її конкретизації і цілеспрямованості.

Види самостійної роботи:

Перелік видів самостійної роботи:

- опрацювання лекційного матеріалу та рекомендованої літератури;
- підготовка до практичних занять і виконання практичних завдань;
- порівняльний огляд інформаційних систем і цифрових сервісів для підприємств транспортно-логістичного комплексу, портової діяльності, судноплавних та круїзових компаній;
- опрацювання нормативно-правових актів з електронного документообігу, захисту персональних даних, кібербезпеки та штучного інтелекту;
- самостійне опанування інструментів бізнес-аналітики за відкритими навчальними ресурсами (Microsoft Learn, Дія.Освіта);
- підготовка до поточного та підсумкового контролю.

Опрацювання лекційного матеріалу (теми):

№ з/п	Назва теми
1.	Цифрова трансформація організацій: сутність, передумови та бар'єри.
2.	Інформаційна архітектура сучасної організації.
3.	ERP-, CRM-, SCM- та HRM-системи: призначення і критерії вибору.
4.	Хмарні сервіси та моделі SaaS, PaaS, IaaS у діяльності організацій.
5.	Електронний документообіг та цифровий офіс.
6.	Методи підготовки, очищення та візуалізації управлінських даних.
7.	Business Intelligence та дашборди для менеджменту.
8.	Штучний інтелект у менеджменті: можливості, обмеження, ризики.
9.	Автоматизація рутинних управлінських процесів.
10.	Системи підтримки прийняття рішень і сценарний аналіз.
11.	Цифрові технології в управлінні проєктами.
12.	Кіберризики та інформаційна безпека організації.
13.	Захист персональних даних і відповідальна робота з корпоративною інформацією.
14.	Цифрова етика та академічна доброчесність при використанні ІІТ.
15.	Оцінювання цифрової зрілості організації.
16.	Управління змінами в проєктах цифрової трансформації.
17.	Оцінювання ефективності інвестицій в інформаційні технології.
18.	Цифрові компетентності сучасного менеджера.
19.	Технологічні тренди: AI, IoT, Big Data, RPA та їх управлінське застосування.
20.	Цифровізація транспортної та логістичної діяльності: приклади управлінських рішень.

7. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Види індивідуальних завдань	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Не заплановано	-	-

8. ПОЛІТИКА КУРСУ

Освоєння дисципліни «Сучасні інформаційні та комунікаційні технології в менеджменті» передбачає систематичну участь здобувачів вищої освіти у лекційних і практичних заняттях, своєчасне виконання практичних і самостійних завдань та активну роботу з цифровими інструментами, інформаційними системами і сучасними інформаційними ресурсами.

Навчальна робота орієнтована на практичне застосування інформаційних і комунікаційних технологій у професійній діяльності менеджера. Під час виконання завдань здобувачі повинні вміти добирати цифрові інструменти відповідно до управлінської ситуації, працювати з даними, використовувати хмарні сервіси, засоби бізнес-аналітики та інші цифрові технології, критично оцінювати отримані результати й обґрунтовувати управлінські рішення.

Використання систем штучного інтелекту та інших цифрових сервісів допускається як допоміжного інструменту за умови дотримання принципів академічної доброчесності, перевірки достовірності отриманої інформації, коректного використання джерел, а також вимог щодо конфіденційності та захисту персональних і корпоративних даних. Здобувач несе відповідальність за зміст і результати поданої роботи.

У разі пропуску заняття з поважної причини здобувач вищої освіти має можливість опрацювати пропущений матеріал і виконати передбачені завдання у встановленому порядку.

Основними цінностями курсу є академічна доброчесність, відповідальність, цифрова грамотність, критичне мислення, інформаційна безпека, професійна етика, відкритість до технологічних змін і готовність до безперервного розвитку цифрових компетентностей. Дисципліна спрямована на формування здатності свідомо, ефективно та безпечно використовувати сучасні інформаційні технології для вирішення професійних управлінських завдань.

9. ВИМОГИ ВИКЛАДАЧА

Обов'язковими є дотримання встановлених термінів виконання робіт, коректне оформлення результатів, посилення на використані джерела та аргументоване представлення власних висновків. Оцінюються не лише теоретичні знання, а й здатність здобувача обґрунтовано обирати та практично застосовувати цифрові інструменти відповідно до конкретного управлінського завдання.

Під час виконання практичних і самостійних робіт необхідно дотримуватися вимог академічної доброчесності, правил інформаційної безпеки, захисту персональних і конфіденційних даних. Використання генеративних систем штучного інтелекту допускається як допоміжного інструменту за умови критичного опрацювання отриманих результатів, перевірки інформації та самостійного виконання здобувачем основної частини завдання.

Здобувач повинен уміти працювати з інформаційними ресурсами, цифровими платформами, хмарними сервісами, засобами електронної комунікації, інструментами опрацювання та візуалізації даних, а також використовувати сучасні цифрові технології для аналізу інформації та обґрунтування управлінських рішень.

Здобувачі вищої освіти повинні систематично опрацьовувати теоретичний матеріал, брати активну участь у практичних заняттях та своєчасно виконувати передбачені програмою завдання. Під час навчання особлива увага приділяється практичному застосуванню сучасних інформаційних і комунікаційних технологій для вирішення управлінських завдань.

10. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Здобувачі вищої освіти опановують зміст навчальної дисципліни у таких видах навчальної роботи: опрацювання лекційних матеріалів, підготовка до практичних занять, надання відповідей на питання тем курсу, виконання практичних завдань, обговорення конкретних ситуацій під час занять, розв'язання задач.

Поточне оцінювання здійснюється у вигляді демонстрації результатів навчання: усної відповіді на запитання, пояснення, бесіди, дискусії, експрес-опитування, спостереження, надання ілюстрацій і прикладів, підготовки аналітичних оглядів, розробки схем, таблиць, презентацій.

Підсумковий контроль проводиться для оцінювання рівня засвоєння навчального матеріалу дисципліни з урахуванням результатів поточного контролю.

Форма підсумкового контролю: *екзамен*.

Методи демонстрації результатів навчання за навчальною дисципліною

№ з/п	Результати навчання за навчальною дисципліною	Методи демонстрації	Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, які використовуються для демонстрації здобутих результатів навчання
1.	Знати сутність сучасних ІКТ, класи управлінських інформаційних систем, моделі хмарних сервісів, засади бізнес-аналітики, штучного інтелекту, кібербезпеки та цифрової трансформації.	Усне опитування; тестування; експрес-контроль.	Комп'ютер/ноутбук; мультимедійне обладнання; Google Classroom; електронні освітні ресурси.
2.	Уміти аналізувати інформаційні потоки та планувати інформаційне забезпечення організації (підрозділу).	Практичне завдання: схема інформаційних потоків; аналітична записка.	diagrams.net; Microsoft Word; мультимедійне обладнання.
3.	Уміти добирати управлінські інформаційні системи та обґрунтовувати їх вибір з урахуванням матеріального, фінансового та кадрового забезпечення організації.	Практичне завдання; багатокритеріальне порівняння систем; захист рішення.	Microsoft Excel; демоверсії ERP/CRM-систем; електронні ресурси.
4.	Уміти створювати та організовувати цифрові комунікації в колективі, з представниками різних професійних груп та іноземними партнерами.	Розроблення комунікаційного регламенту віртуальної команди; рольова (групова) робота.	Microsoft Teams / Zoom / Google Meet; Google Drive / OneDrive; Trello / Planner.
5.	Уміти опрацьовувати, аналізувати та візуалізувати управлінські дані, розробляти дашборди KPI.	Практичне завдання; демонстрація та захист дашборду.	Microsoft Excel; Power BI Desktop; мультимедійне обладнання.
6.	Уміти генерувати та критично відбирати ідеї цифрових рішень, зокрема з використанням генеративного ШІ.	Практичне завдання з ідеації; обґрунтування вибору ідеї; презентація концепції цифрового рішення.	Сервіси генеративного ШІ; Miro / Microsoft Whiteboard.
7.	Уміти застосовувати цифрові інструменти підтримки управлінських рішень, управління проектами та ризиками.	Розв'язання ситуаційних завдань; сценарний аналіз; аналіз кейсів.	Microsoft Excel; сервіси управління проектами.
8.	Уміти оцінювати кіберризики та визначати заходи захисту інформації й персональних даних.	Аналіз кейсів; реєстр кіберризиків; розроблення правил безпечної роботи.	Microsoft Excel / Word; NIST CSF 2.0; ресурси CERT-UA.
9.	Уміти презентувати результати аналізу та пропозиції, аргументувати управлінські рішення, вести фахову дискусію.	Презентація; публічний захист результатів практичних завдань; відповіді на запитання; взаємооцінювання.	Microsoft PowerPoint; мультимедійний проектор; засоби відеоконференцій.
10.	Демонструвати автономність, відповідальність, дотримання академічної доброчесності, цифрової етики та інформаційної безпеки.	Самостійне виконання практичних і аналітичних завдань; обґрунтування власних рішень; перевірка коректності джерел і позначення використання ШІ; самооцінювання.	Електронні ресурси; засоби перевірки текстів на ознаки академічного плагіату.

11. СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ ЗА НАВЧАЛЬНОЮ ДИСЦИПЛІНОЮ

Шкала оцінювання

За шкалою ECTS		За шкалою оцінювання ДІ НУ ОМА		
Оцінка	Пояснення	Екзамен		Залік
A	Відмінно	Відмінно	5	Зараховано
B	Дуже добре	Добре	4	
C	Добре			
D	Задовільно	Задовільно	3	
E	Достатньо			
FX	Незадовільно	Незадовільно	2	Не зараховано

Загальні критерії оцінювання знань здобувачів освіти

A (відмінно) – оцінка «відмінно»

Глибокі знання і розуміння навчального матеріалу, виконання завдань без/або з незначною кількістю недоліків в обсязі, передбаченим робочої програмою навчальної дисципліни. Здобувач освіти вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію. Використовує набуті знання і вміння для прийняття рішень у стандартних і нестандартних ситуаціях. Переконливо аргументує відповіді, відстоює власну позицію щодо питань, які розглядаються. Здобувач освіти добре знайомий з основною, а також додатковою літературою.

B (дуже добре) – оцінка «добре»

Достатньо повні знання та розуміння навчального матеріалу, виконання завдань з незначною кількістю недоліків та/або негрубих помилок. Здобувач освіти вміє застосовувати набуті знання та вміння для вирішення практичних завдань, у відповіді прослідковується порушення принципу систематичності і логічності викладу навчального матеріалу. Самостійно виправляє допущені помилки, виявляє ґрунтовне знання основної бібліографії, однак лише поверхово орієнтується у допоміжній літературі.

C (добре) – оцінка «добре»

Загальні знання та розуміння навчального матеріалу, виконання завдань з певною кількістю недоліків і несуттєвих помилок. Здобувач освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію в цілому самостійно застосовувати її на практиці. Відповідь здобувача освіти правильна, але недостатньо повна, бездоказова. Здобувач освіти самостійно виправляє помилки, виявляє знайомство та розуміння основної бібліографії, однак зовсім не орієнтується у допоміжній літературі.

D (задовільно) – оцінка «задовільно»

Базові знання та розуміння навчального матеріалу, виконання завдань з суттєвими недоліками або помилками. Здобувач освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача. У своїх міркуваннях опирається на повторення думок викладача або автора, не вміє навести власні приклади, не може відповісти на додаткові запитання. Здобувач освіти виявляє поверхове знайомство та розуміння лише основної бібліографії та зовсім не орієнтується у допоміжній літературі.

Е (достатньо) – оцінка «задовільно»

Знання та розуміння навчального матеріалу на рівні мінімальних вимог. Здобувач освіти бачить навчальну дисципліну як нагромадження випадкових і не пов'язаних між собою тем. У своїх міркуваннях не здатен аналізувати окрему тему дисципліни у контексті інших тем і виражати взаємозв'язок між ними, відповіді мають шаблонний характер і не відображають самостійного розуміння теми. Здобувач освіти поверхово орієнтується в основній бібліографії.

FX (незадовільно) – оцінка «незадовільно»

Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну його частину. Він спроможний висвітлити лише окремі питання, не вміючи їх аргументувати чи пояснити. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни відсутня. Його участь у навчальному процесі є пасивною, відповіді в більшості є невірними або дуже поверховими і обмежуються механічним засвоєнням програми навчальної дисципліни.

12. ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Поняття, сутність та основні види інформаційних і комунікаційних технологій у менеджменті.
2. Інформація як стратегічний ресурс управлінської діяльності: властивості, види та вимоги до якості.
3. Роль інформаційних і комунікаційних технологій у сучасній системі менеджменту.
4. Основні напрями цифровізації управлінської діяльності організації.
5. Вплив сучасних ІКТ на ефективність, продуктивність і конкурентоспроможність організації.
6. Цифрові компетентності сучасного менеджера та їх значення у професійній діяльності.
7. Цифрова трансформація організацій: сутність, передумови, цілі та основні бар'єри.
8. Інформаційна архітектура сучасної організації: складові та принципи побудови.
9. Поняття, призначення та класифікація управлінських інформаційних систем.
10. ERP-системи: призначення, основні функції та можливості використання в управлінні ресурсами організації.
11. CRM-системи як інструмент управління взаємовідносинами з клієнтами.
12. SCM-системи: призначення та можливості цифрового управління ланцюгами постачання.
13. HRM-системи: функціональні можливості та роль у цифровізації управління персоналом.
14. Порівняльна характеристика ERP-, CRM-, SCM- та HRM-систем.
15. Критерії вибору управлінської інформаційної системи відповідно до потреб організації.
16. Основні етапи впровадження інформаційної системи в організації та чинники успішності її використання.
17. Цифрові платформи в менеджменті: сутність, види та напрями застосування.
18. Електронний документообіг та цифровий офіс: призначення, переваги та організація роботи.
19. Сутність хмарних технологій та їх роль у сучасній управлінській діяльності.
20. Моделі хмарних сервісів SaaS, PaaS та IaaS: характеристика й особливості застосування.
21. Хмарні сервіси для зберігання, обміну та спільного опрацювання управлінської інформації.

22. Цифрові засоби професійної та корпоративної комунікації в організації.
23. Інструменти організації командної роботи, спільної діяльності та управління завданнями.
24. Переваги, обмеження та ризики використання хмарних технологій в організації.
25. Управлінські дані як основа прийняття обґрунтованих управлінських рішень.
26. Збір, систематизація, підготовка та обробка управлінських даних.
27. Очищення управлінських даних: мета, основні операції та вплив на якість аналітики.
28. Business Intelligence: сутність, призначення та основні можливості BI-інструментів.
29. Використання KPI для оцінювання результативності діяльності організації.
30. Візуалізація управлінських даних: принципи, основні види та вимоги до ефективного представлення інформації.
31. Управлінські дашборди: призначення, структура та використання в системі менеджменту.
32. Використання бізнес-аналітики та візуалізації даних для підтримки управлінських рішень.
33. Поняття штучного інтелекту та основні напрями його застосування в менеджменті.
34. Генеративний штучний інтелект як інструмент професійної діяльності менеджера.
35. Використання штучного інтелекту для аналізу інформації, планування та підготовки управлінських документів.
36. Автоматизація рутинних управлінських процесів: напрями, переваги та обмеження.
37. RPA-технології та можливості роботизованої автоматизації бізнес-процесів.
38. Ризики, обмеження та етичні аспекти використання штучного інтелекту в менеджменті.
39. Цифрова етика та академічна доброчесність під час використання інструментів штучного інтелекту.
40. Сутність, призначення та основні види систем підтримки прийняття управлінських рішень.
41. Інформаційне забезпечення процесу прийняття управлінських рішень.
42. Сценарний аналіз та моделювання управлінських ситуацій із використанням цифрових технологій.
43. Використання цифрових технологій у прогнозуванні та плануванні діяльності організації.
44. Цифрові технології та інструменти в управлінні проектами.
45. Цифрові інструменти і технології управління ризиками в діяльності організації.
46. Поняття інформаційної та кібербезпеки організації.
47. Основні види кіберзагроз, вразливостей і ризиків у діяльності сучасної організації.
48. Захист корпоративної інформації: організаційні та технологічні заходи.
49. Захист персональних даних і відповідальна робота менеджера з корпоративною інформацією.
50. Цифрова етика та відповідальність менеджера під час роботи з інформацією і цифровими технологіями.
51. Сутність та основні напрями цифрової трансформації організації.
52. Оцінювання цифрової зрілості організації: зміст, критерії та практичне значення.

53. Формування стратегії та дорожньої карти цифрової трансформації організації.
54. Управління організаційними змінами під час реалізації проєктів цифрової трансформації.
55. Оцінювання ефективності цифрових рішень та інвестицій в інформаційні технології.
56. Технологічні тренди в менеджменті: AI, IoT, Big Data та RPA.
57. Big Data у менеджменті: можливості використання великих даних для аналізу та прийняття рішень.
58. Internet of Things (IoT) та його управлінське застосування в діяльності організації.
59. Цифровізація транспортної та логістичної діяльності: основні напрями та приклади управлінських рішень.
60. Перспективи розвитку сучасних інформаційних і комунікаційних технологій та їх вплив на трансформацію менеджменту.

13. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Азарова А. О., Юрчук Н. П., Муращенко О. Г. Інформаційні системи і технології. Частина 1 : електронний навчальний посібник. Вінниця : ВНТУ, 2024. 152 с. URL : <https://ir.lib.vntu.edu.ua/handle/123456789/43976>
2. Азарова А. О., Юрчук Н. П., Нікіфорова Л. О., Шиян А. А. Інформаційні системи та технології. Частина 2 : електронний навчальний посібник. Вінниця : ВНТУ, 2024. 160 с. URL : <https://ir.lib.vntu.edu.ua/handle/123456789/44034>
3. Шевчук І. Б., Задорожна А. В., Васьків О. М. Інформаційні технології в бізнесі : навчальний посібник / за заг. ред. І. Б. Шевчук. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2024. Ч. 2. 548 с.
4. Laudon K. C., Laudon J. P. Management Information Systems: Managing the Digital Firm. 17th ed. Harlow : Pearson, 2022.
5. Machado C., Davim J. P. (eds.). Management for Digital Transformation. Cham : Springer, 2024. 218 p. DOI : <https://doi.org/10.1007/978-3-031-42060-3>
6. OECD. The Digital Transformation of SMEs. OECD Studies on SMEs and Entrepreneurship. Paris : OECD Publishing, 2021. DOI : <https://doi.org/10.1787/bdb9256a-en>
7. OECD. Going Digital: Shaping Policies, Improving Lives. Paris : OECD Publishing, 2019. DOI : <https://doi.org/10.1787/9789264312012-en>
8. World Bank. World Development Report 2021: Data for Better Lives. Washington, DC : World Bank, 2021. URL : <https://www.worldbank.org/en/publication/wdr2021>
9. European Commission. Digital Economy and Society Index (DESI). URL : <https://digital-decade-desi.digital-strategy.ec.europa.eu/>
10. National Institute of Standards and Technology. The NIST Cybersecurity Framework (CSF) 2.0. NIST CSWP 29. Gaithersburg : NIST, 2024. DOI : <https://doi.org/10.6028/NIST.CSWP.29>

Додаткова:

1. Смирнова І. Методичні вказівки до виконання практичних занять з навчальної дисципліни «Сучасні інформаційні та комунікаційні технології в менеджменті» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності Д3 Менеджмент. Ізмаїл : ДІНУОМА, 2026.
2. Смирнова І. М., Загородня Ю. В., Максимов С. Б. Особливості підготовки морських фахівців України в умовах пандемії: реалії дистанційного навчання. Розвиток методів управління та господарювання на транспорті. 2021. № 2 (75). С. 108–120. DOI : <https://doi.org/10.31375/2226-1915-2021-2-108-120>

3. Смирнова І., Кононенко А. Використання технологій дистанційного навчання у країнах Європейського Союзу. Актуальні питання гуманітарних наук. 2023. Вип. 69. Т. 3. С. 247–252. URL : https://www.aphn-journal.in.ua/archive/69_2023/part_3/39.pdf
4. Таможська І., Смирнова І., Перетяга Л. Вплив цифрових технологій на формування академічної доброчесності майбутніх фахівців у закладах вищої освіти. Вісник Міжнародного економіко-гуманітарного університету імені Академіка Степана Дем'янчука. Серія : Педагогіка та психологія. 2025. № 2. С. 161–167. URL : <https://dspace.megu.edu.ua:8443/jspui/handle/123456789/5786>
5. OECD. OECD Digital Economy Outlook 2024. Volume 1 : Embracing the Technology Frontier. Paris : OECD Publishing, 2024. URL : https://www.oecd.org/en/publications/oecd-digital-economy-outlook-2024-volume-1_a1689dc5-en.html
6. European Commission. Europe's Digital Decade: digital targets for 2030. URL : <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/europes-digital-decade>
7. International Maritime Organization. Guidelines on maritime cyber risk management : MSC-FAL.1/Circ.3. London : IMO, 2017.
8. Про захист персональних даних : Закон України від 01.06.2010 № 2297-VI. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17>
9. Про електронні документи та електронний документообіг : Закон України від 22.05.2003 № 851-IV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15>
10. Про основні засади забезпечення кібербезпеки України : Закон України від 05.10.2017 № 2163-VIII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2163-19>

14. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ

1. Міністерство цифрової трансформації України. URL: <https://thedigital.gov.ua/>
2. Дія.Освіта. Національна платформа актуальних знань та навичок. URL: <https://osvita.diia.gov.ua/>
3. Державна служба статистики України. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>
4. Microsoft Learn: Power BI. Навчальні матеріали з бізнес-аналітики та візуалізації даних. URL: <https://learn.microsoft.com/power-bi/>
5. NIST Cybersecurity Framework. URL: <https://www.nist.gov/cyberframework>
6. OECD.AI Policy Observatory. Матеріали щодо штучного інтелекту, цифровізації та управління. URL: <https://oecd.ai/>
7. World Economic Forum. Digital Transformation. URL: <https://www.weforum.org/>
8. Національний репозитарій академічних текстів. URL: <https://nrat.ukrintei.ua/>
9. Інституційний репозитарій Вінницького національного технічного університету. URL: <https://ir.lib.vntu.edu.ua/>
10. Репозитарій Одеського національного морського університету. URL: <https://rp.onmu.org.ua/>
11. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: <https://www.nbuv.gov.ua/>